

[Knud Kristensen.]

situation, om man ikke nu kunne begynde også at få afviklingen fremskyndet ikke så lidt. Jeg vil ikke lukke øjnene for, at afviklingen af restriktionerne til at begynde med meget vel kan afstedkomme visse vanskeligheder. Det er netop frihedens natur, både på det ene og det andet område. Hvis der ikke må ske andet end det, de magthavende i landet vil, så er der ingen frihed. Det gælder på det økonomiske område, som det gælder på det ytringsmæssige område. Der vil altid komme noget, som man fra de magthavendes side synes er forkert, og som måske også er forkert. Det at have frihed er også frihed til at begå dumheder. Hvis man ikke må det, og navnlig hvis magthaverne skal bestemme, hvad der er dumheder, er der ingen frihed, og derfor tror jeg, at denne frihed med konkurrence ikke blot er et spørgsmål om priser, men også et spørgsmål om beskæftigelse og produktionseffektivitet. Hvis der ikke er konkurrence, er der ingen anledning til for de enkelte bedrifter at forlade det, som de har, og som måske nationaløkonomisk er meget urentabelt, og søge hen til det, som der nationaløkonomisk er mere værdi i. Det er også et spørgsmål, som vi står overfor, og som vi ikke må lukke øjnene for; vi må ikke stirre os blinde alene på priserne, vi må også være opmærksomme på, om vor arbejdskraft og vor kapital beskæftiger sig med produktioner, som under bundne markeder og under restriktioner kan være lønnende, men som måske nationaløkonomisk er urentable, således at vi får en slet anvendelse af begge dele og vi, hvis det fortsætter, vil få en ringere og mindre værdifuld produktion og derfor en mindre værdifuld forsyning for de befolkningslag, som skal nyde godt af denne produktion, og det vil sige os alle.

Jeg kan ikke nægte, at regeringens politik her ligesom synes at gå i siksak. Ord og handling er der en vis modsætning imellem. Man er tilhænger af pengebinding, og såvidt jeg har forstået, er man gået ind for, at Nationalbanken skal opkøbe obligationer. På den ene side binder vi altså de private penge, på den anden side pumper vi penge ud, for opkøb af obligationer betyder jo en pengeudpustning i befolkningen, en øget likvid kapital. Man taler om investering og om dens absolutte nødvendighed og ønskelighed, men man fremsætter et forslag om udbyttebegrænsning, hvorefter det, der spares op, ikke må få en maksimalrente, der ligger over, men som ligger under det, som man kan få ved at indsatte beløbet i en sparekasse eller købe obligationer. Men det opfordrer jo ikke til

investering og til at sætte penge i sådanne virksomheder. I enhver virksomhed er der jo en risiko. Hvis den kapital, der indskydes, ikke kan give 4 pct., må man nøjes med 3 eller 2 eller 1 eller måske slet ingenting. Tror man virkelig, man ved en sådan lovgivning og ved sådanne bestemmelser kan opretholde investeringslysten og interessen i befolkningen? Derfor er det vor opfattelse, at nu er tiden inde til, at denne lov kan bortfalde, måske med enkelte overgangsbestemmelser.

Man taler om sparsommelighed, arbejdssomhed og foretagsomhed, og man truer med højere skatter og har gennemført højere skatter. Betingelsen for en genopbygning er efter min opfattelse, at det kan betale sig at vise sparsommelighed, nøjsomhed og foretagsomhed. Det er ikke nok, at man opfordrer dertil. Det er ikke nok, at man holder taler ved festlige og forskellige højtidelige lejligheder, måske med udbringelse af et leve for det frie initiativ, når man alligevel straffer folk, såsnart de viser det. Sådanne foranstaltninger og egenskaber må ikke blot roses, de må også belønnes, hvis folk skal opfordres til at vise dem.

Jeg har nogle bemærkninger til den højtærede undervisningsminister. Den højtærede undervisningsminister har på regeringens vegne nedskåret den bevilling, som var nødvendig til at udføre det folkelige og det kulturelle arbejde i Sydslesvig. Om dette spørgsmål har den højtærede undervisningsminister udtalt sig her i tinget under tillægsbevillingslovens tredje behandling eller i hvert fald i tiden deromkring, da jeg ikke var til stede i tinget og derfor ikke hørte udtalelsen, men det kan jo heldigvis læses i rigsdagstidende — det findes på sp. 4997—4999 i rigsdagstidende for 1947—48. Døer siger den højtærede undervisningsminister:

„I statsregnskabet under § 21 X. g. vil man kunne følge disse bevillinger fra 1945—46, hvor bevillingen var på 250 000 kr. Den stiger på statsregnskabet for 1946—47 til 1 500 000 kr., derefter er der på tillægsbevillingsloven for 1947, som er den sidst afsluttede, vi har, en udgift til dette formål på 1 276 000 kr., altså lidt mindre end det forrige år, og i finansloven for 1947—48 er der en bevilling på 2 mill. kr.“

Hele denne redegørelse er for mig uforståelig. Den er uklar. Den højtærede undervisningsminister taler dels om regnskabet og dels om bevillingen for de forskellige år, og han sætter ind et finansår, som ikke findes på statsregnskabet, nemlig 1947, hvad det så er for et år — han har taget både 1946—47 og 1947—48 og nævnt bevillingerne